

برایانی به‌ریز کاکه مه‌سه‌وود بارزانی و مام جه‌لال تالەبانی

سلۆیکی برایانه‌تان لی‌بی و هیواموایه ته‌ندروست بن..

هۆی نووسینی ئەم چەند دی‌پره بۆ به‌ریزتان، ئەو نامەیه‌یه که له‌روژی ۶/۱ به‌ئینگلیزی نووسی‌بووتان بۆ سه‌رکۆماری ئەمریکا؛ جۆرج دهبلیو بوش.

به‌ر له‌هه‌موو شتی‌ک، دهمه‌وی بیژم که ئیمه‌ی کورد، سه‌بارەت به‌و هه‌لومه‌رجه له‌سنووربه‌ده‌ره خراپه‌ی که تییدا ده‌ژین، ئەگه‌ر هاتو نه‌مانویست: نیازی دل‌ی خۆمان به‌پاشکاو، به‌نه‌یاران و ناحه‌زان رابگه‌یه‌نین، یان ناچار بووین: هیندی‌ک له‌ئامانجه‌کانی خۆمان بشارینه‌وه لی‌یان، بۆ ئەوه‌ی له‌شه‌ریان به‌دوو‌ریین، بیگومان ده‌بی له‌نیو خۆمانداو له‌گه‌ل خۆمان راستگۆو قسه‌ له‌پرووین. دیاره، قسه‌ی هه‌ق ره‌قه‌و، کورد جوانیان گوتوو "دۆست ئەوه‌یه ده‌تگرینی و، دوژمن ئەوه‌یه ده‌تکه‌نیی": له‌به‌ر ئەوه‌ ده‌بی ببورن لی‌م، که به‌م وشه‌ بی‌کراس و که‌وايانه‌م؛ دل‌تان ناخۆش ده‌که‌م، چونکه ئەز، وه‌ک براو دۆستی ئیوه، به‌پییوستی ده‌زانم؛ بی له‌روو به‌رمایی: له‌گه‌لتان بدویم.

برایینه:

له‌نامه‌که‌تاندا، ناراسته‌وخۆ، واپی‌شانده‌دن، که ئەمریکا نارەوایی کردوو به‌رامبه‌ر به‌کورد، که گوايه منته‌ی نه‌زانیوه له‌وه‌ی چه‌کداری کورد، شان به‌شانی چه‌کداری ئەمریکا و هاوپه‌یمانانه‌کانی: خوینیان رژاوه له‌پیناوی ئازادی عی‌راقداو، ئەمریکاییه‌کان پاداشی کوردیان زۆر به‌خرایی داوه‌ته‌وه.

هه‌ر له‌و کاته‌دا چاوه‌پوانیی ئەوه ده‌که‌ن له‌ئەمریکا: که پله‌ی سه‌رۆکوه‌زیری، یان سه‌رکۆماری عی‌راق، بۆ کورد مسۆگه‌ر بکاو، له‌باری ئابووری‌شه‌وه: خۆتان به‌ "مافخوراو" داده‌نین له‌چاوه‌ره‌به‌کانداو، داوای پارهی زۆرتر ده‌که‌ن.

راستییه‌که‌ی: ئەم هه‌لۆیسته‌ی به‌ریزتان، هه‌لۆیستیکی ساده‌کارانه‌و، هه‌لپه‌ی ناھومیدانه‌ی له‌کاروان به‌جی‌ماوانه‌یه‌و، له‌مرۆقی سیاسه‌تکار ناوه‌شیته‌وه. ئەگه‌ر چاویکی بابته‌تانه‌و به‌ویژدانانه به‌هه‌لسوکه‌وت و کرده‌وه‌کانی خۆتاندا بخشی‌ننه‌وه، به‌تایبه‌تی له‌سه‌رده‌می دوانزه‌ ساڵه‌ی فه‌رمانه‌رواییتاندا له‌ "هه‌ریمی ئاسایش"، چ پێش و چ پاش روخانی رژیمی سه‌هدام، ئەوسا تی‌ده‌گه‌ن که گوناھی هه‌ره‌ گه‌وره‌ی له‌ده‌ستچوونی ئەو ده‌رفه‌ته‌ میژوویییه‌ی که بۆ کورد هه‌لکه‌وتبوو، ده‌که‌ویته‌ ئه‌ستۆی دژایه‌تی توندوتیژو رکه‌به‌ری ناچه‌زانه‌تان به‌رامبه‌ر یه‌کدی، به‌لام هه‌رزانفرۆشی و خۆ به‌که‌مگرتنتان به‌رامبه‌ر داگیرکه‌ران و دوژمنانی نه‌ته‌وه‌ی کورد. ئەز، وه‌ک شاره‌زایه‌کی سیاسه‌ت و جووری بیرکردنه‌وه‌ی رۆژاواوییه‌کان، ئەمه‌ ده‌ ساڵ پتره، چ له‌پیی و تاری رۆژنامه‌وه‌و، چ له‌پیی و توویژی رادیویی و، ته‌له‌فزیونییه‌وه‌و، چ له‌پیی نامه‌ نارده‌نه‌وه‌ بۆتان و، چ له‌پیی پیوه‌ندیی دوو به‌دوووه‌ له‌گه‌لتان، دهمویست کاریک بکه‌م: که ئیوه له‌پیناوی به‌رژه‌وه‌ندیی

بهرزی نه ته وهی کورددا یه کبگرن و دهسکه وتی ته سکوتریسیکی حیزبایه تی و بنه مالهیی، بخه نه لاه. نه وه شم روونکرده وه بو تان که نه مریکا برای باوکی که س نییه، به لکو زلهیزیکی خاوهن بهرزه وه ندیییه و، به پیی نه وه بهرزه وه ندیییه و، له سنووری نه وه بهرزه وه ندیییه دا ده جوولیتیه وه و، هه قالبه ندو نه یار ده ستنیشانده کا.

نه وهی راستی بی، نه مریکا، له چوارچیوهی نه وه سنووره دا، گه لیک کاری باشی بو کوردو، به تایبه تی بو هه ردووکتان کردوه. نه مریکا له ۱۹۹۱هه تا که وتنی سه ددام "هه ریمی نه فرین" ی پاراست و، نیوهش به سه ره بخویی فه مانره واییتان به سه ر سی ستاندا کرد، به لام بیرتان له دواپوژ نه کرده وه، به لکو نیوهی ته مه نی "هه ریمی ناسایش" تان به شه ری خو کوژی برده سه ر. پاش نه وه نه مریکا له ۱۹۹۸ دا: هه ردووکتانی له گه ل یه که ناشتکرده وه، نیوهش به لیتاندا که له ماوهی چند مانگیکا حکومه تیکی یه کگرتوو و، په ره له مانیکی له نازادیدا هه لبرژیردراو بخه نه سه ری، که چی تا نه ورؤ؛ که نه ورؤیه: نه وه به لینه تان نه برده سه ر. په ره له مانه که تان ره وایه تی نه ماوه و، کاتیکیش دوو به ریوه به ریته هه بی، دیاره: "هه ریم" له باری قانونیییه وه بوون (وجود) ی نابی. له گه ل نه مه شدا، کاتیک که ترکه کان روویان له نه مریکا وهرگیپرا، نه مریکا روویکرده نیوه و، داوای پیکه وه هه لمه تبردنه سه ر که رکوکی کرد لیتان، به لام نه وه بوو نیوه، پیکه وه نه چوون، یه کیته؛ چوار ده مژمیر له پیش پارتیییه وه چوو، و که رکوکی کرد به چوار که رته وه و، نه وه بوو نه و تالان و برؤیییه و ئوتوموبیل فراندن و ئاودیو کردنهش روویدا، که کوردی سووکرده و، بیانوشی دایه ده ست داگیرکه رانی ترک، که له نه مریکا، داوای چوونه دهره وهی نیوه له که رکوک بکه ن و، نیوهش له باتی پیداگرتن و مانه وه و، دهرکردنی عه ره به هاورده کان و، نیشته جیکردنی کورده که رکوکییه ئاواره کان، لووس و باریک چه کداره کانتان له که رکوک کیشایه وه و که رکووکتان کرده "شاری برایه تی"، وه که نه وهی شاره کانی دیکه ی کوردستان، شاری دوژمنایه تی بووبن، نه که برایه تی. خو مام جه لال، هه ر خوی: چند سه ت پارچه زه ویی له سلیمان و کویه به خشی به به ره ی ترکمانیی دهسکه لای رژی می ترک، که هه تا نه ورؤ؛ دانیکی خیریان؛ نه که به کورددا، به لکو به نیوه شدا نه ناوه. هه ر یه که دوو روژ دوا ی نه وه کاره ساته ی که رکوک، نامه یه کم نووسی بو کاک مه سهوودو، مه ترسیی کشانده وهی هیزه کانی کوردم له که رکوک پیراگه یاندا. وه رامی کاک مه سهوود نه وه بوو که نه وان "چی باش بی بو کورد نه وه ده که ن". بیگومان کشانه وهی هیزی کورد له که رکوک، هه له یه کی ستراتیژیی کوژر بوو، چونکه کوردی که رکوک بی پشتیوان مانه وه. نه مه له کاتیکدا که سه ربازی ترک له و روژدها به هیچ جوړیک زاتی نه وه یان نه ده کرد په لاماری باشووری کوردستان بده ن. خو نه گه ر نه وه یان بکر دایه، نه وا به زیانی گه وره ی رژی می ترک ته واو ده بوو.

گه وره ترین هه له ی نیوه نه وه بوو، بی هیچ گه رهننتی و بی هیچ به لین و په یمانیکی نه مریکا و به ریتانیا له باره ی دواپوژی باشووری کوردستانه وه، نه که هه ر خو تان به عیراقی دایه قه له م، به لکو

گوتتان که گەلی کورد دەیهوی لەسنووری عێراقدا بمینیتەوه، ئەمە لەکاتی کدا که ئیوه؛ ریی هیچ جوړه گشتپرسییهکتان نەدا، تابزاین خەلکی باشووری کوردستان، چیان دەوی و چیان ناوی. لەلایهکی دیکهوه، ههولی ئهوهتان دەدا. لەکورد وا بگهینن که سەرکرده عەرهبهکان و شیعهکان بهسیستهمی فیدهوالی رازین. تەنانەت مام جەلال لەوتووێژیکدا لەگەل گوڤاری ئەلمانی "دیرشپیگل" گوتی: "سیستانی بهفیدهرالیزم رازییهو پشتگیری مافهکانی کورد دەکاو، مروفیکی مؤدیرات (معتدل) ههوه له خومهینی ناچی". کهچی روژی ک دواي ئهوه سیستانی ئەو قسانهی بهدرۆخستهوه. که لەروژنامهی "میدیا" دا داوامکرد له مام جەلال، راستی و ناراستی ئەو ههواله دەرخوا، مام جەلال ئیستهو ئەوساش پهناي برده بهر بیدهنگی. وادیاره هوشیار زیباریش، نهیویستوه له مام جەلال دوابکهوی، بویه لهبهردهم "کومهلی ئاسایشی نیودهولهتان" دا گەلیک پهسنی (مدحی) سیستانی دا، ههقی خوێهتی؛ وهزیری عێراقه.

برایینه:

وهک دهزانن، ئیوه دهولهتی عێراقتان سەر لهنوی بنیاتنایهوهو، سهروههتیتان بو عێراق وەرگرتهوهو، کویتایتان هیئا بهسهربهخویی مالۆچکهکهی کورد. تەنانەت که "کومهلی ئاسایشی نیودهولهتان" که بهپیی بریاری ۱۴۵۶ سهروههتیتي بو عێراق گیراندوه، ئەمەش هەر بههوی ههول و تهقلای وهزیرهکهی ئیوهوه، کاک هوشیار زیباری بوو، وهک بهرپرسیاره گهرهکانی ئەمریکا دانیانپیدا (الشرق الأوسط ۲۰۰۴/۶/۱۰). ئەمە بی ئهوهی که بریاری ۱۵۴۶ی (ک.ئا. ند) بهیهک وشه باسی کوردستان، یان کورد بکا. کهچی ئیستهش ئیوه ناتانهوی بهخوتانی بگرن و، بریاریکی بنبرانه نادهن و، هەر دهتانهوی کات ببهنه سەر، ئەگەرچی دهزانن، کار لهکار ترزاوهو، عێراق بووتهوه دهولهت و، کوردیش کهمایهتییهکه لهنیو عێراقدا، که بهدهولهتیکی عهرهبی دهناسری و، کیشهکەش لهکیشهی ئینتەرناسیونالییهوه، بووتهوه بهکیشیهکی نیوخویی و، ئیوهش لهمهولا وهک سهروک حیزب تهماشادهکرین، خوشتان نامهکتان بو بوش هەر وهک سهروک حیزب ناردوهو، و چهکدارهکانیشتان وهک میلیشیا تهمشا دهکرین، چونکه چهکداری حیزبن، نهک لهشکری نهتهوهیهک و، ری به مانیان نادری، مهگەر ئهوهی ئیوه بچنهوه سەر شاخ!!! بهتهمان بچنهوه؟؟؟

برایینه:

ئهو جا، با بیینه سەر ئەو هورده ههپهشانهی که دهیکهن و نایبهنه سهرو، بهقسهی سیستانی "ههپهشهی ئیوه بو خوکیشانهوه لهحکومهتی عێراق قسهیهکی کونه" (روژنامه عهرهبییهکانی روژی ۲۰۰۴/۶/۱۰)، ئەگەر قسهکانی سیستانی بکهینه کوردی، دهبی بیژین "ههپهشهکهی ئیوه، چه مولهی نیو گیرفانه" و، لهمهوه، دهبی خوتان بزائن ئەو سیستانییهی که ئیوه چهند جار چوونه سالوی، ریزی ئیوهی چهند لایه. بهلام باو ادابنیین که ئیوه ئهوپو خوتان دهکیشنه دواوه لهحکوومهت، ئەو جا چی؟ دهمیکه ئەو پهنده کوردییهم داوه بهپوتاندا که دهبیژێ "ئهوهی به

كچىنى دەكرى، بە بىۋەژنى ناكرى". خۆكيشانەو، دەبوو پىش راگەياندىنى حكومەتى كاتى بوايه. ئىۋە خۇتان دەكىشەنەو، ئەوسا حكومەتى دانپىدانراوى عىراق: بە يارمەتى ھەموو لايەك: لە ھەموو عىراقدا ھەلبىژاردنىك ساز دەكاو، ئەو ھەلەش دۇنيابن كە جەماوهرى كورد دەنگ بەئىۋە ناداكح، ئەو شايەرو كوپى رۇژو كۆنەجاش و خاوەن فايل و چلكاوخۇرو گامەسلەك و خۇبژىن و كاسەلىسانەى كە سالانى سالە، بەلىشناو پارەى كورد دابەشەكەن بەسەرياندا؛ پىش ئەوانى دىكە دەكەونە پەلاماردانتان. خۇ ئەگەر بەر بەرەكانىيى حكومەتى عىراق بكەن، دەبى ئەو بەزانن كە ئەو جارى جاران نىيە، چۈنكە، نە جەماوهرى كورد دەگاتە فریاتان و، نە سووریا و ئىران و دەولەتى ترك، ئەو دەمە بەھەموو لايەك لىتاندەدەن و، داگىركەرانى كوردستانىش، ئەو ئاژاۋەيە دەكەنە بيانو، بۇ كاولكردىنى كوردستان و، دەرپەراندنى كورد و ئەنفاللىكى نوى. خۇ ئەگەر لەنىۋ حكومەتدا بىمىنەو، ئەو متمانەى زۇر بەى زۇرى كورد دەدۇرپىنن، چۈنكە رژىمى نوىيى عىراق، زۇر زەحمەتە مافىكى فیدرالى و ابادا بەكورد، كە كورد دەيەو، جەماوهرى كورد لەدەستدانى ئەو دەرفەتە گەورەيەى كە ھەلكەوتبوو بۇى، لەچارەى ئىۋەى دەزانى.

برايىنە:

رىي راست و دروست ئەو، بەفەرمى و بى پىچوپەنا، دان بنىن بە ھەلەى خۇتانداو، ھەك سىياسەتكارانىك كە بۇ ئامانجىك ھەولتان داو و سەرىنەگرتو، بىنە قسەو، ھەردو بەرپىۋەبەرىتتەكە بەدەنە دەست ئەنجومەنىكى سەتكەسىي بىلايەن، كە سەرپەرشتىي ھەلبىژاردنىكى ئازاد بكا: لەو ستانانەدا كە بەدەست كوردەو، لەو شوینانەدا كە بەدەست كوردەو نىيە، بەلام كوردستان و كورد دەتوانن نوینەرى خۇيان ھەلبىژىرن. ئەو جە ئەو پەرلەمانەى كە دروست دەبى، برىاربا لەسەر ئەو ھەنگاوانەى كە دەبى بنرىن بۇ پاراستنى مافى كورد. ئىۋە ئەگەر ئەم كارە بكەن و، ئەم ھەنگاۋە ئازايانەيە بنىن، رىزىكى زۇرى نەتەو، كورد بۇ خۇتان دەپچەن و كورد لەدووبارە بوونەو، شەپى نىۋوخۇيى رزگار دەكەن، چۈنكە دۇنيابن كە مەنجەلى خەموخەفەت و ناھومىدى كورد بەجۇرىك دەكولى كە لىي دەپژى. تكاى براتان ئەو، كە رى بەو كوپرەوهرى و كارەساتە ناھەموارانە نەدەن. مەبەستىشم لەم نامەيە بۇ ئىۋە، تەنى خزمەتى كوردە، ئەگەرنا خۇشتان دەزانن، كە ئەز نە بەتەماى پلەو پايەو، نە بەتەماى ھىچ جۇرە دەسكەوتىكى تايبەتىو، نەچاۋەپوانى خىرو بىرى كەسم.

رېزو سلاوم دووبارە دەكەمەو..

براتان

جەمال نەبەز

۲۰۰۴ / ۶ / ۱۰